

RODOLJUB.

Glasilno „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvo-stopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr., če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“ ali pa odhodu „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

13. števil.

V Ljubljani, dne 4. julija 1893.

III. leto.

Kam jadramo!

V zadnjih dneh pripetili so se na Kranjskem trije slučajji, ki žalostno izpričajo, kako daleč je že prignala slepa strast našo skrajno klerikalno stranko.

V Razdrtem izročili so dne 12. junija materi zemlji truplo odličnega rodoljuba notranjskega in deželnega poslanca Hinka Kavčiča. Od blizu in daleč prihiteli so prijatelji pokojnikovi, da mu izkažejo zadnjo čast, zastopani so bili vsi večji kraji notranjski in tudi iz Ljubljane došlo je več odličnih rodoljubov. Ta sijajna udeležba pa menda žalibog ni bila povšeči gospodu nadžupniku Hrenovškemu Pucu, kajti pokojni Kavčič bil je sicer vnet katoličan, a strašno pregreho je imel, da se je prišteval z vso gorečnostjo naši narodno-napredni stranki. Zategadelj je g. nadžupnik, dovršivši cerkvene obreda na grobu, čutil potrebo še govoriti, akoravno to nikjer na Kranjskem ni navada, da bi sprevod vodeči duhovnik na grobu še posebej govoril. Za to odmenjena je bil marveč g. dr. Vošnjak iz Ljubljane, deželni odbornik in poslanec. Ta

govor hotel je prepričati g. župnik in zato je pričel sam govoriti. No, to bi še bilo, a to kar je govoril, to moralo je razburiti vsakega poštenega poslušalca. G. župnik je namreč sicer iz početka hvalil versko gorečnost pokojnika, ki je bila baje njegova jedina zasluga (!), potem je pa jel cikati na njegovo politično delovanje, češ, da je sedaj pokojnik že sojen in da mesto hvaliti ga, rajši molimo zanj „ako bo še kaj pomagalo“. Poslušalci pa so kar strmeli, slišavši, kako g. župnik mesto Boga sodi svojega odličnega farmana in kako mu še pri odprtem grobu ne odpusti političnega nasprotstva. In ko je župnik končal svoj žalostni govor, tedaj je izjavil še, da ne pusti nikomur drugemu govoriti na grobu in tudi g. dr. Vošnjaku ne. Pogrebeci pa so osupnjeni zapustili sveti kraj, na katerem se je vršil tako čuden prizor. — Ko se je ta stvar razglasila po časnikih, skušal je g. Puc ublažiti svoje postopanje, a „Slovenski Narod“ mu je odločno in v obraz povedal resnico ter večkrat

LISTEK.

Tašča.

I.

(Pripovedka Marka Vovčka.)

Živela je nekda v našem selu vdova Orliha. Jaz sem bila še dekletce, tudi malo pomnim — ali čula sem vse od pokojne matere — Bog ji daj nebeško kraljestvo! Ona in Orliha sta bili sosedi — plot ob plot. Vidim jo kot v megli to Orliho: visoko, v rudeči peči, neprenehoma vzdigujoč črne obrvi.

Mož jej je davno umrl; starejšega sina ubili so jej Turki, a mlajši je bil doma pri gospodarstvu. Mladenič nad vse v selu: lep, okreten, vesel in delaven. Mater je spoštoval, a starka je pazila nanj in negovala ga bolj, kakor luč očij.

Orliha sklene oženiti svojega Vasilija: začne iskati deklico. Če so se zbrala dekleta kjerkoli — že je bila Orliha mej njimi — jih poslušala in ogledovala.

„Ne jemlji sinko bogate“, govorila je, „tudi mi nismo bogataši; poišči deklice pokorno in dobro.“

„Dobro mati, poišči kakor treba, a jaz jo vzamem.“ Med tem, ko jo je mati iskala, našel si je sin sam dekle. Bilo je v Višenjках na semnju in od tistega časa zahajal je večkrat tje. Mati je izmed vseh najprej spoznala: Vasilij zahaja h Kraljevi Anici.

„Sinko, moj sinko“, pravi mu, „ne jemlji te bogatašice; ona bode prepirljiva, očetovo dete je to; razvajena in ohola, varuj se je.“

A Vasilij ji prigovarja in prosi,

Kaj hoče. Poslali so snubce, vzeli jabolko, pripravili svatbo. Priveli so nevesto k tašči.

A dota njena! Bože! Deset voz je je bilo — pred vsakim vozom šli so štirje sivi voli. Svilnati predpas-

pozval g. Puca, da naj toži, ako misli, da so se njegove besede napačno poročale. G. nadžupnik Hrenovski pa je vedel, koliko prič bo lahko potrdilo resnico tega, kar je „Slov. Narod“ pisal in kar danes pišemo mi in zato je umolknil. „Slovenec“ se je sicer še izgovarjal, da se je g. župnik bal politične demonstracije na pokopališču, ako bi govoril g. dr. Vošnjak, a tudi ta je bosa, kajti g. deželni odbornik dr. Vošnjak je prileten, miren in izkušen mož, ki bi bil v dostojnih krščanskih besedah zaklical tovarišu v grob zadnje slovo, v dostojnejših, kakor jih je govoril g. župnik sam.

Drugi slučaj pripetil se je dan pozneje v Kranji in tu se je res vršila na svetem kraju politična demonstracija, a ne od naše strani. Stvar je bila ta-le: Mlad meščan stopil je pred oltar s svojo nevesto. Na vprašanje, je-li hoče vzeti navzočo nevesto za svojo zakonsko ženo, odgovoril je glasno in jasno: „Da“! G. kaplan Birk pa s tem odgovorom ni bil zadovoljen in zahteval je, da naj se ženin posluži iz nemščine vzete besede „Ja“. Ker ženin tega ni hotel takoj storiti, jel se je odpravljati g. kaplan izpred oltarja in ženin se je konečno, želeč se izogniti vsakemu škandalu, moral udati. Ako to ni neslana burka, potem ne vemo, kaj naj bi bila! Pozneje, ko je videl g. kaplan, da se splošno obsoja njegovo brezobzirno postopanje, jel se je izgovarjati, da cerkveni propisi zahtevajo pri poroki ravno besedo „Ja“. To pa ne more biti resnica, kajti drugi slovenski duhovniki gotovo poznajo cerkvene propise vsaj tako dobro, kakor mladi g. kaplan Birk in vendar so že na stotine in stotine slovenskih parov poročili na slo-

vensko besedo „Da“, ki je tako zoprna Kranjskemu g. kaplanu. In g. Birk sam je komaj par tednov preje bil popolnoma zadovoljen, ko mu je nek slovensk ženin na isto vprašanje pri poroki odgovoril „Hočem“, kar je bilo tudi popolnoma pravilno. Čemu tedaj sedaj hkrati iz cerkve poditi slovensko besedo? Mari to ni pojav grde politične strasti in nevreden poskus, pokazati svojo oblast in moč?

Najhujši pa je tretji slučaj, ki jasno priča, da sta žalostna dogodka v Razdrtem in Kranji le žalostna posledica tega, da se kranjska duhovščina neprestano hujska zoper nas napredno stranko, akoprav smo bili vselej in smo verni katoliki. Pretekli teden praznovala se je v Ljubljani tristoletnica bitke pri Sisku, to je tiste bitke, v kateri so združeni slovenski in hrvatski junaki prvič potolkli grozovitega Turka ter tako rešili domovino. G. knezoškof Ljubljanski izdal je v priliki te lepe slavnosti poseben ukaz, v katerem pozivlja duhovščino, da naj vernike pouči o pomenu tega spominskega dneva ter naj z njimi izreka Vsegamogočnemu hvalo za tačasno rešitev. Prav in lepo tako! A v tem ukazu je g. knezoškof nas napredne Slovence precej jasno imenoval s **Turki**, češ da smo le bolj skriti a nič manj nevarni nasprotniki sv. vere!!! To je pa že preveč in kri je morala zavreti v žilah vsakemu poštenemu rodoljubu, ko je čital to brezmejno očitanje, katero jasno kaže, da naši klerikalni stranki ni za mir in slogo, temveč res le za boj in za gospodstvo. In danes ko pišemo te vrstice, je gotovo že marsikak bralec „Rodoljuba“ slišal iz prižnice novico o nas novodobnih Turkih!

Politični pregled.

Zasedanje delegacij je končano. Kar je vlada zahtevala, to se jej je dovolilo, a vzlic temu je bilo letošnje zasedanje avstrijske delegacije posebnega pomena, ker se je pokazalo, da ni mogoče voditi srečne in uspešne

vnanje politike, ako se nje smer ne strinja z notranjo politiko. Da naša vnanja politika ni v soglasju z notranjo, ampak da na to posledno celo upliva v zmislu, Slovanom neugodnem, to je letošnje delegacijsko zasedanje razkrilo

niki, pasovi kot tleče oglje, kožuhi s svilo pretkani! Nevesta v zlati peči, srajčica ko dim tenka, rudeče korale prav do pasu. Vseh oči je obmamila: kot polna roža! Samo stara Orliha, nudeč ji kruh s soljo, pogledovala je nekako tožno nevesti v oči.

II.

Preživeli so lefo. Spočetka prihajala je mlada Orliha na ulico. Kadar spregovori, kadar se nasmehlja, oživi tudi stare ljudi. Če kdo vpraša staro Orliho: „Kako vaši otroci? Dobro nevesto imate!“

„Saj veste, očetovo dete“, odgovorila bi; ali pa bi molčala, kakor da ni čula.

Nekoč urejevala je mati stvari po sobi. Vstopi Anica. Mati opazi, da je mlada objokana. Sede k nji, pa jo upraša: „Kaj ti je, Anica moja, oči so ti udrte? Kaj si se razžalostila?“

Anica mahne z rokama — a solze ji privró ko biserna zrna: „Sovraži me tašča! Obrekuje me, preganja

me, predbaciva mi, da sem očetovo dete! Oče moj, da si vedel, kako bodem nesrečna, zadušil bi me bil še v povelju!“

Mati jo vpraša kako in kaj, da se je prepir začel.

„Od prvega časa sem me sovraži. Najlepše svilnate predpasnike mi je pokvarila. Ako jih primem, razpadejo mi v roki: to je ona, ona, jaz to dobro vem! Naprašila mi je z nečim škrinje . . . in zlate so mi peče potemnele, in zlati pasi posiveli . . . vse dobro mi uničuje. Vedno sili v Vasilija: „Prodaj, pa prodaj te vole“, ki mi jih je oče dal. A jaz ne vem, zakaj bi jih prodali? Vasilij jih res ni gual na semenj, ali me je ona prijela. „O, vražja hči, osirotila si me! Moj Vasilij se mi je od-tujil. Le čakaj, dobro te bodem izplačala.“

„Pokori se“, svetovala ji je mati. „Kaj hočeš!“

„Zakaj bi se jaz njej pokorila“, vikne Anica, „nečem!“

„Kar kdo seje, pravijo, to bode tudi žel.“

vsemu svetu in v tem tiči njega pomen. Sedaj so parlamentarne počitnice, samo nekateri odseki so zbrani in mlatijo prazno slamo, a vzlic temu ni nastalo primerje v javnem življenji. Nikdar siti Nemci silijo vlado, naj raztrga kraljevino Češko in kakor se kaže, namerava vlada v to svrhu storiti potrebne korake in izposlovati zakon, s katerim bi se omejile pravice deželnih zborov. Upati je, da ta zakon, ki je Slovanom zelo nevaren, ne zadobi nikdar pravne veljave, čeprav grozé Nemci, da bi v tem slučaju začeli vladi hudo nasprotovati. — Na **Hrvatskem** mora narodna stranka biti hudo borbo. Posebno hrvatski časopisi imajo sila težavno stališče, ker jih madjaronska vlada silno preganja. — **Malorusi** imajo tudi težko stališče, ker jih preganjajo Poljaki in se jim od-tujuje višja narodna duhovščina. — Dasi pa narodi niso zadovoljni, se vlada vendar nič ne potrudi, da bi jim ustregla, akoravno bi jo morali veliki štrajki, kakoršni so se prav zadnje dni primerili v raznih krajih naše države, poučiti, da je samo monarhiji v korist, če so narodi zadovoljni, sicer utegnejo prekucni dobiti močno podporo. A vlada se za to ne meni in neče nič slišati o splošni volilni pravici, katero tirjajo vsi pravični in razumni ljudje. — Na **Nemškem** so se te dni vršile volitve v državni zbor. Izid teh volitev je ves svet prese-

netil, Vlada je sicer zmagala v toliko, da bo popustivši v nekaterih stvareh mogla rešiti vojaško predlogo, sicer pa so pri volitvah zmagale večinoma stranke, katere so v odločnem nasprotju k vladi. Zlasti socialisti so postali tako mnogoštevilni, da bodo za nekaj let odločevali o usodi nemškega cesarstva. Ves svet se je po minolih volitvah uveril, da so razmere na Nemškem jako slabe in za obstanek države sila nevarne. — Na **Francoskem** se pripravljajo vse stranke za volitve v državni zbor, določene na dan 20. avgusta. — Na **Srbskem** se zdaj vse zanima za narodno skupščino, kakor se tam imenuje deželni zbor. Skupščina je kralju izrekla zahvalo, da je siloma odstranil prejšnje ministerstvo in regente ter sam prevzel vlado, vrhu tega pa je ukrenila, da je prejšnje liberalne ministre obtožiti radi kršenja ustave in zakonov. — V **Bolgariji** so razmere take, kakoršne so bile zadnji čas. Deželni zbor je dal knezu tako moč in oblast, da more storiti kar hoče, narod pa trpi in molči. — Dočim so pri nas v Evropi razmere res tužne in ovirajo gospodarski in duševni napredek, cvete v deželi svobode, v Ameriki prava sreča in blaginja. Amerika napreduje velikansko in je že nadkrilila stari svet, kakor svedoči sijajna svetovna razstava v Čikagi.

Dopisi.

Od nekod z gornjega Krasa na Primorskem 23. junija. [Izv. dop.] („Rodoljub“. — Cerkevno petje.) Neki gospod duhovnik na gorenjem Krasu se je pred kratkim na leci strašno togotil zaradi lista, „ki stane 70 kr. na leto ter izhaja izven Primorske.“ Vrabci na strehi že čivkajo, da je to „Rodoljub“, akoravno se ni imenoval. Dotični gospod se je prav po gorjansko izrazil, rekši, da ta list pišejo ljudje, ki

imajo velike trebuhe in ki ne gredó nikoli v cerkev. Ostro je zabičeval, da naj vsakdo, ki hoče kak list naročiti, k njemu pride, da mu bode on list naročil. Vkljub temu je ravno tukaj primeroma lepo številce naročnikov na list za letnih 70 kr. in upanje je, da se še pomnožé, kajti tudi prosto ljudstvo se zaveda in vé ločiti slabo od dobrega. Tako je prav! Dostaviti bi bilo še, da je jako čudno, da se ta gospod toliko briga za ta list,

III.

Neko noč mati ni mogla zaspati. Čuje, da na sosedovem vrtu nekdo šepeta; odpre okno — posluša:

„Anka, srce moje“, dé Vasilij, „zakaj zopet plačeš?“

„Ne puščaj me same, Vasilij! Ne vem, kako mi je brez tebe dan minul! Težko mi je, tužno!“

„Kaj ti je, duša moja? Najbrže mati? Prosil sem jo na razstanku, da te ne žalosti.“

„Ni mi niti besedice rekla, Vasilij, celi dan me ni v oči pogledala. Tužno, žalostno je bilo v sobi.“

„Kaj si je Orliha zmisllila“ razmišlja mati. „Zdi se, pametna je žena.“

IV.

Pride zetek, pride tudi Vasiljeva pšenica — krasota, klas do klasa. Naša njiva je tik njihove, pa sta mati in Anica skupaj na polje hodili. Nekega dne čaka ona, čaka — in končno odide sama. Anka pride še le

popoldne, bleda — vsa se trese; mati se prestraši, kaj se ji je zgodilo?

„Peče me nekaj pri srcu, kakor ogenj“, pravi Ana, „in stati ne morem. Komaj sem prilezla na njivo.“ „A kaj bode tašča?“ vpraša jo mati.

„Oj tetka moja sladka! to noč sem jo videla v naši sobi. Prebudim se, a ona stoji v mesečini bela, razkuštrana. Jaz zakričim — a ona iz sobe.“

„Zdelo se ti je samo, srce moje! Po kaj bi pa ona po noči prišla?“

„Ne, ne, dobro sem jo videla.“

„In Vasilij, je li on videl?“

„Vasilij ni prenočil doma, odpotoval je — — Tudi on mi ne bode verojel — — Niti snopiča ne bodem našela danes, ne morem stagniti roke. Počakala bodem Vasilija: rekel je, da pride na večer, povel me bode na dom.“

mesto da bi se raje za povišanje časti božje v njemu izročeni cerkvi. Tako je mej drugim njegova krivda, da je prejenjalo ubrano cerkveno petje — mešani zbor, — o kojem so se celo veščaki pohvalno izrekli. Zlasti basi so bili izborni, da malokje na deželi tako. — Sedaj pa je tako kričanje v cerkvi, da so ljudje nevoljni ter pravijo, da se pevci le pačijo. Tudi red v cerkvi, zlasti na koru, ni uzoren.

Smelo trdim, da je več odrasle mladine skrite na koru, nego je je na svojem pravem mestu v cerkvi. V okolici Trsta sploh ni v navadi in je menda tudi zabranjeno ob nedeljah in praznikih dekletom hoditi na kor, kjer ne pomanjkuje možkih grl. Tako je prav, kajti cerkev je za molitev ne pa za občevanje mladih ljudi obojnega spola. Tudi tukaj so nekateri mladenčji kakor ustvarjeni za petje, a mečejo se jim polena pod noge od takih, ki bi imeli v prvi vrsti za red skrbeti. Ako slednjič še povem, da poje litanije vseh svetnikov kmetsko dekle, ki komaj za silo zna čitati v latinščini, si lahko vsak to babilonsko zmešnjavo predoči. Da bi se pa kaj novega in potrebnega v cerkvi preskrbelo, ali vsaj pričeto delo nadaljevalo, za to je premalo skrbi in požrtvovalnosti, akoravno je to potrebo uvidel sam milostljivi vladika pri zadnjem birmovanji, t. j. že pred okroglimi desetimi leti. — Naj bi pač naš gospod posnemali svoje č. gg. tovariše v bližnjih vaseh, kateri so istinito uneti za povišanje časti božje v cerkvi in naj bi pustil izborni list za 70 kr. pri miru. Več je storil in se trudil za cerkev naš prejšnji pastir za pol leta, kakor sedanjji gospod v debelih štirih letih!

Iz Št. Petra na Krasu, 22. junija. [Izv. dop.] (Šolska slavnost.) Tukajšnja šolska mladina je dne 21. t. m. slovesno praznovala sv. Alojzija ter se na ta dan tudi dostojno in primerno spominjala petdesetletnice škofovstva svetega očeta papeža Leona. Ob 8. uri dopoldne zbrala se je vsa šolska mladina pred šolskim po-

slopijem ter z zastavo korakala v cerkev k sv. maši. Pri službi božji je pela šolska mladina. Med sv. mašo, pri kateri sta bila tudi gospoda nadžupan in prvomestnik krajnega šolskega sveta, je tukajšnji častiti gospod župnik I. Zupan z veliko gorečnostjo govoril o svetem očetu in mladini živo razložil pomen petdesetletnice sv. Očeta papeža. Po sv. maši je šolska mladina šla v lepem redu na prostor, za to posebe določeni, kjer so dobili vsak nekoliko štruce, češenj, rožičev in še več drugih stvari. Zatem se je pričelo otročje razveseljevanje in so se vrstile razne za mladino primerne igre. Hoja v žakljih je provzročila posebno veliko smeha. Konečno se je deklamovalo in so se pele nekatere pesmi iz „Slavčeka“. Neka učenka je zaključila slavnost s primernim nagovorom, v katerem se je v imenu mladine zahvalila prirediteljem ter zaklicala trikratno „Slava“ in „Živio“! Nj. Veličanstvu presvetlemu cesarju, na kar je zadonela cesarska pesem iz nad sto grl naše nadepolne mladine.

Gotovo ostane ta slavnost, h kateri so tukajšnji rodoljubi s svojimi doneski pripomogli, mladini vedno v spominu. Bog povrni vsem dobrotnikom šolske mladine! Reči se more, da ima šolska mladina tukaj veliko prijateljev in dobrotnikov. Posebno vzgledno je pa tudi to, da so bili pri slavnosti ves čas od 8. do 12. ure zraven drugih tudi pričujoči vsi prvi zastopniki tukajšnje občine, namreč: gospod nadžupan in prvomestnik krajnega šolskega sveta, kakor tudi gospod podžupan. Torej Bog živi prijatelje šolske mladine!

V. —
Mati odide žet. Na večer pogleda — Anke ni; ali se ni domov vrnila, vpraša druge žanjice, neso jo videle, da bi odšla, kličejo jo — ne odzove se; gredo na mesto, kjer je bila — ni je. Čudno! Idoč mej snopjem najdejo jo. — — — Bog je dal krasen tih večer; ona leži kot živa v pšenici, a klasje se je zgrnilo nad njeno glavo — — Hiteli so k Vasiliju: a on je bil blizu, kosil je; srečali so ga, ko je šel vesel k nji! A ko vidi svojo Anko mrtvo, lup! koso v se; nihče ni trenil z očesom — že je pal poleg nje.

VI.

Tekli so k Orlihi. Srečala je mojo mater na vratih, kakor da je že pričakovala. Mati pravi: „Umrla je vaša nevesta.“

Stara stisne zobe, vdari z roko ob bok: „Kaj hočemo! Bilo je sojeno!“ reče. Niti zaplakala ni, le obledelo je kakor krpa.

Mati se prestraši. Nj. vedela, kako da ji za sina spomni; kar so jih že nesli: „nesó oba“ pravi mati.

A ona v krik: „Kaj oba?“
„Draga, tudi Vaš Vasilij je mrtev!“

Ona se iztrga, odleti, malone izbije ljudem iz rok mrliča, prime ga za roko, plače nad njim. Strašna je bila. Brez robca, po ramenih ji prše sivi lasje, razkušana, vsa v krvi; hodi, hodi okrog sina, a plače, ko da jej je Gospod odvezal pamet.

Oblekli so mlada, ter ju položili na oder. Nekateri sosedje so odšli domov, a nekateri so ostali tudi po noči. Pogledajo okrog — stare Orlihe ni, kakor da se je v zemljo udrla. Drugi dan našli so jo mrtvo pri plotu.

Mlada pokopali so skupaj, staro posebej; hiša je osamela in se razvalila, nihče je ni kupil, ker se baje vsak večer, kedar luna vzide, tu prikazuje mlada Orliha. Kasno v noč sedi proti mesecu, psuje taščo in ji očita: „Ti si stara Orliha mene mlado iz sveta izgnala.“

Slovenske in slovanske vesti.

(Konfiskacija.) Sobotna številka „Rodoljuba“ je bila zaplenjena zaradi zadnjega odstavka uvodnega članka. Izpustivši zaplenjeni odstavek priredili smo drugo izdajo.

(Potrjen deželni zakon.) Cesar je potrdil od deželnega zbora kranjskega sprejeti zakon o zagradbi hudo-urnika Pišenca na Gorenjskem

(Darilo.) Kranjska hranilnica podarila je podružnici c. kr. kmetijske družbe v Št. Jerneji 1000 gld. za ustanovitev ondotnega žrebišča.

(Nova mestna hranilnica v Novem Mestu.) Mestni zastop Novomeški sklenil je ustanoviti mestno hranilnico in položiti v jamstvo ulog in njih obrestovanja 12 000 kron iz občinskega premoženja. Ker je deželni odbor potrdil ta sklep, se je te dni uročila prošnja na deželno vlado, da dovoli ustanovitev omenjene hranilnice in potrdi predložena pravila.

(Okrajni zastop Celjski) imel je pred kratkim sejo, na katero je prišla tudi nemška manjšina ter izjavila, da hoče v zastopu sodelovati s slovensko večino, ako bo ta proti nji primerno postopala. Koj pri volitvi v novi okrajni šolski svet se je pokazalo, kako umevajo Nemci svoje sodelovanje. Zahtevali so, naj se volijo v okr. šolski svet trije Slovenci in dva Nemca in ker je večina to zahtevo odklonila, zapustili so dvorano. Okrajni zastop gotovo ne bo pogršel svojih nemških članov, narobe, še vesela mora biti večina, če bo manjšina tirala pasivno opozicijo, ker tako vsaj nihče njenega uspešnega in koristnega delovanja ne bo motil in zadrževal z neumestnimi in neopravičenimi zahtevami.

(Novo posojilnico) nameravajo ustanoviti rodoljubi v Radečah pri Zidanem mostu ter se vršé v tej zadevi potrebna posvetovanja.

(Tudi krivica ima samo kratke noge.) Celovski okrajni glavar Mac Nevin zaukazal je bil svoj čas Kotmaroveškemu županu, da mu mora nemški dopisovati in ker se župan ni udal, kaznoval ga je z 20 gld. globe. Župan se je pritožil na deželno vlado koroško. Ta je sicer kazen znižala na jeden gld. ali nepostavne naredbe glede nemškega dopisovanja ni razveljavila, v sled česar se je prizadeti župan po Celjskem advokatu dru. Dečku pritožil na ministerstvo notranjih del. Ministerstvo je ugodilo županovi pritožbi in razveljavilo tako naredbo okrajnega glavarstva Celovškega kakor razsodbo deželne vlade koroške. — Tako trdo se morajo boriti koroški narodnjaki zoper javne oblasti za svoje zakonite pravice.

(Nova hiša družbe sv. Mohorja) je do podstrešja srečno dodelana in so zidarji postavili na njej mlaj, okinčan s petimi velikimi cesarskimi in narodnimi zastavami. Zdaj so pričeli tesarji svoje delo ter bode hiša v par dneh pod streho.

(Občinske volitve na Koroškem.) Občina Podljubelj v Rožni dolini razdelila se je letos v dve samostalni občini: Podljubelj in Slovenski Plajberg. V treh

občinah vršile so se, kakor smo že javili, pred kratkim občinske volitve in iztekle v obeh občinah za narodno stranko povoljno.

(Nova slovenska posojilnica) se je osnovala ob nemški meji pri Mariji Snežni v Cmureškem okraji. Pravila so se že odposlala dotični oblasti. Največjo zaslugo za ustanovitev posojilnice si je pridobil tamošnji g. župnik.

(Tržaške razmere.) Tržaški namestnik Rinaldini se je že vrnil v Trst, a govorica o njegovem odstopu se vzdržuje. Govori se tudi, da odstopijo nekateri drugi višji uradniki. Konservativni poslanec Burgstaller, kateri je bil nekako namenjen za župana, se je odpovedal in misli kandidirati v okolici. V nekem tržaškem lahonskem listu, ki zmerom gleda čez meje v deželo polenta, izjavili so mnogi slovenski okoličani, da se ne strinjajo z nazori poslanca Nabergoja. Pač žalostno, da se je seme iredentovstva, grdega izdajstva cesarja, domovine in naroda zaneslo že med slovenske okoličane. Kdor ni slep, vé in vidi, kdo je kriv te prikazni.

(Vesela vest za tužno Istro.) Pod tem naslovom priobčili smo svoje dni novico, da je banka „Slavija“ odločila 200.000 gld., ki se imajo razposoditi na zemljišča onih slovenskih in hrvatskih posestnikov v Istri, katere so laški njihovi upniki začeli preganjati zaradi volitev. Kakor je bilo pričakovati, sprejeli so to naznanilo, katero je šlo iz predalov našega lista po vseh časnikih, isterski Lahi in Lahoni z veliko nevoljo. Ta nevolja razodevala se je zlasti v predalih Poreške „Istrie“, Tržaškega „Independente“, in Puljskega „Il giovine Pensiero“, ki so slastno zgrabili slučaj, da se je s početka zaradi raznih nepričakovanih zaprek realizovanje posojil nekako zavleklo, kar je bilo pri novi instituciji gotovo oprostljivo. Zlasti poslednji list udrihal je po „Slaviji“ tako neosnovano in — recimo naravnost — tako nesramno, da bi bilo primere na njegovo pisarjenje zastopj iskati pri listih, ki ne nahajajo uzora v časnikarskem banditstvu. Ko bi bile razmere pri porotnem sodišču v Rovinju normalne, bila bi ga banka „Slavija“ lahko poklicala na odgovornost. V sedanjih razmerah pa to ni bilo mogoče. Zato mu je pa dala odgovor, ki mu bode izvestno nepovoljniji od porotne obravnave. Te dni prepotovala sta namreč vso Istro gospoda Francišek Vlah, generalni tajnik banke „Slavije“ iz Prage in pa Ivan Hribar, generalni zastopnik njen iz Ljubljane. Ker sta se oba na licu mesta prepričala, kako velikega narodnega in narodno-gospodarskega pomena so posojila, katere je banka „Slavija“ doslej dala v Istro, sklenil je upravni svet banke povišati kredit za Istro od 200.000 gld. na milijon goldinarjev. — Mi beležimo to vest z veseljem in konstatujemo, da je s tem činom stopila banka „Slavija“ v prvo vrsto onih, ki delujejo za gospodarsko neodvisnost in osamosvečenje istrskih Slovencev in Hrvatov.

(Jure Tordinac †.) V Djakovem pokopali so te dni starega hrvatskega rodoljuba, kanonika in vodjo škofovskega semenišča Juraja Tordinca, rojenega leta

1813. Pokojni bil je tudi pesnik in pisatelj in se je živo zanimal za vse dogodke svoje domovine. Več njegovih del izdala je „Matica Hrvatska“. Bodi mu lahka domača zemlja, katero je tolikrat opeval v svojih pesnih!

(Občni zbor „Edinosti“.) Tržaško politično društvo „Edinost“ imelo je dne 18. m. m. svoj občni zbor, pri katerem se je razpravljalo o društvenem delovanju v minuli dobi, o občinskih volitvah v Trstu in o političnem

položaju. Državni poslanec V. Spinčić poročal je obširno in temeljito v svojem in v imenu svojega tovariša dra. Laginje o njunem delovanju v dež. zboru isterskem, v delegacijah in v drž. zboru. Zborovalci so vzeli to poročilo odobrovalno na znanje in izrekujoč svojim poslancem zahvalo in priznanje za njihov trud slovesno izrazili, da se popolnoma ujemajo s svojimi zastopniki.

Razne vesti.

(Nov amerikansk vinograd) bode dal napraviti Ptujski okrajni zastop. Sklenil je namreč kupiti vinograd in ga porabiti za nasad ameriških trt.

(Milodari za pogorelce v Zabreznici.) Uradni list prinaša poziv deželnega predsednika barona Heina za milodare pogorelcem v Zabreznici. Milodare vzprejemajo deželno predsedstvo, mestni magistrat v Ljubljani in okrajna glavarstva ter jih bode izkazoval uradni list.

(Skrivno krčmarjenje.) Iz Domžal se nam piše, da se je tam udomačila neka trtna uš št. 4, namreč skrivne krčme, ki na škodo finančne uprave in poštenih krčmarjev rastejo kakor gobe po dežji. Dopisnik opozarja merodajne višje organe, naj v tej zadevi blagovolijo ukreniti potrebno, da se pride do živega tem skrivnim krčmarjem, katere njih založnik zaklada s svojim vinskim fabrikatom.

(Nova cerkev v Vidmu.) Te dni blagoslovil je č. g. knezoškof Mariborski temeljni kamen nove cerkve, ki se bode gradila v Vidmu. Za to zgradbo darovala je gospa Hočevar iz Krškega 10.000 gld.

(Volilo dobrotnika šolske mladine.) Početkom tega meseca v Gradcu umrlí bivši odvetnik dr. Karol Breznik, večletni župan Ptujski in načelnik krajnemu šolskemu svetu v Ptujski okolici, volil je v svoji oporoki 500 gld. za nakup zimske obleke ubogim učencem ljudske šole v Ptujski okolici. Slava spominu šolskega dobrotnika!

(Novo okrajno sodišče v Cerknici.) Načrti za poslopja novega okr. sodišča v Cerknici so že gotovi in so se predložili v odobrenje. Deloma se bode prezidala hiša št. 37, kjer bode sodišče in davkarija, deloma pa gradilo novo poslopje za zaporne prostore. Ko se odobré načrti, se bode takoj pričelo delo.

(Umrl je v Celji) tamošnji župan, ces. svetnik dr. Jožef Neckerman, minoli teden v starosti 64 let.

(Utekli prisiljeneci.) V soboto 17. t. m. peljal je paznik tri prisiljenca z Jesenic v Ljubljano: Dva sta bila bolna, tretji pa ni hotel ubogati in se je zoperstavljal. V železniškem vozu je sedel tudi uradnik obrtne družbe. Ko se vlak pelje iz Škofje Loke proti Medvodam, skoči jeden prisiljenec skozi okno ter beži — Bog ve kam! Bil je neki Korošec, 32 let star. Žandarmerija ga še ni dobila, samo njegovo kapo je našla poleg železniške proge. Pred nekaj tedni je tudi z Jesenic ušel jeden prisiljenec na Možakljo, kjer je menda oglje žgal. Trije žandariji z Jesenic so ga ujeli. Nameraval se je s sekiro in nožem braniti, kar je pa zadnji trenutek opustil.

(To je treba premisliti.) V neki vasi na Avstrijskem stala sta ženin in nevesta pred oltarjem. Ko župnik vpraša ženina, hoče li navzočo nevesto v zakon vzeti — molči ženin. Tudi na drugo vprašanje ne da odgovora. Še le ko ga vpraša tretjič in mu sosedje šepetajo: Reci že vender „da“ — spregovori prav počasi omenjeno besedo. V zakristiji pa je odgovoril kmet na vprašanje

(Dario) kmajška hranišnica podarila je po...
nisi e. ki kmajške družbe v št. letnji 1900 gld. za
nstanovitve ondstnega zbečaka.
(Nova mestna hranišnica v Novem mestu)

župnikovo, zakaj se je tako čudno obnašal: „Kaj takega, menim, da se mora pač dobro premisliti“, in ni mu hotelo v glavo, da je za premišljevanje imel pač že dovolj časa, predno je stopil pred oltar.

(Grozna nesreča.) Palača v Washingtonu, v kateri je bil svoj čas umorjen predsednik Zjedinjenih držav, Lincoln, in v kateri je bilo nastanjeno vojno ministerstvo, se je pred nekaj dnevi podrla ter zasula 300 uradnikov. Veliko večino uradnikov bilo je moči rešiti, mnogi so bili nevarno ranjeni, okolu 50 pa jih je bilo ubitih.

(Štrajkujoči advokati.) Mesto Riom na Francoskem je sedež okrožnega in prizivnega sodišča in ker na Francoskem nikjer ne primanjkuje advokatov, je samo naravno, da jih je v Riomu dovolj. Kakor drugod po svetu, tako stá tudi predsednika Riomskih sodišč delala advokatom kolikor mogoče sitnostij, misleč najbrž, da je to njihju stanovska in državljanska dolžnost. Ko so se Riomski advokati naveličali vednih sitnostij, začeli so — štrajkati in so s tem dosegli, da je pravosodni minister premestil oba predsednika.

(Za kvartace.) V minulemu letu razprodalo se je v našem cesarstvu nad 4 milijone iger raznih igralnih kvart, dokaz, da se mnogo časa in denarja potratí z igranjem.

Oklic.

Kakor je znano, ustanovilo se je v beli Ljubljani „Slovensko planisko društvo“, kateremu je namen: spoznavati slovenske gore, planine, kraški svet ter pospeševati in olajševati potovanje po Kranjskem, Koroškem, Štajarskem in Primorskem.

Društvo je prav resne volje, privabiti v prelepe naše kraje, katere krasijo veličastne gore in gorice, šumeči slapovi in divna jezera, čarobne jame in čudodelne vode, kolikor največ mogoče tujcev o poletnem času. Da pa bode tem gostom prijetno bivati po naših letoviščih, treba jim je poskrbeti za primerna bivališča, dobre gostilne in ugodna prenočišča. V ta namen se obrača „Slovensko planinsko društvo“ do vseh p. n. gostilničarjev in sploh do vseh zasebnikov z uljudno prošnjo, naj blagovolijo naznaniti „Slovenskemu planinskemu društvu“ v Ljubljani, če imajo kaka stanovanja za poletni čas na razpolaganje. Prosimo pa natančno zapisati ime svoje in svojega kraja, ter cene in tudi vozne razmere. Uljudno tudi prosimo vsa častita župništva in županstva, naj nam prijazno prijavijo svoje žele v tem oziru in svete, kaj bi bilo storiti, da bi v njih kraje lažje in rajši prihajali poletni gostje. „Slovensko planinsko društvo“ bode rado pomagalo. Skrbelo bo za boljše poti, napravilo napise in zaznamenovalo steze v kraje, koder so kake posebne naravne lepote in zanimivosti.

Nadalje prosimo p. n. gostilničarje, naj nam naznajo, za koliko odstotkov so voljni dijakom znižati cene pri hrani in prenočitvi, da tako olajšamo mladini potovanje o počitnicah. Končno bi želeli, da tudi potujočim članom „Slovenskega planinskega društva“ blagovole dovoliti kake ugodnosti in znižane cene proti izkazu z

vzprejemnico. Z združenimi močmi bomo dosegli, da bodo naše lepe slovenske dežele zaslovene širom sveta, da bodo radi k nam zahajali tujci. Na vsa vprašanja bode društvo drage volje odgovarjalo proti poslatvi 10 kr. v znamkah.

„Slovensko planinsko društvo.“

Poučne stvari.

Sol in — živinoreja.

Sol je v ohranjenju zdravja ljudem in živalim neobhodno potrebna.

V dobri in nepokvarjeni krmi se nahaja zmirom toliko solnatih snovij, kolikor jih potrebuje živalsko telo. Največ soli ima sveža klaja, osobito repino, kolerabino itd. perje, na suhih travnikih košeno seno in detelja. Nasprotno pa se nahaja v žitu, sočivju, otrobih, korenstvu in gomolnih rastlinah (krompir, repa, pesa itd.) malo solnatih snovij; tudi seno iz visokih senožet in planin jih ima malo, dasiravno je v drugem oziru prav izvrstno.

Če pokladamo živalim dobre krme, ni jim sol neobhodno potrebna, ali vendar jim tudi ne škoduje, samo da je ne dobé odveč. Kdor hrani na primer svoje konje s travniškim senom in ovsom, tisti jim ne treba dajati soli. Pri krmljenju z dobro svežo (frišno) travo ne dajejo običajno kravam solnatih snovij, vendar imajo navadno mero mleka in tudi zdrave so. Krave zbolé radi pomanjkanja soli najčešče po zimi, ko morajo žreti slabo suho krmivo, na pašnikih pa ostanejo bolj zdrave. Dobro krmljenim delavnim volom ne damo nikoli soli (razen po zimi, ko stojé v hlevu pri slabšem hranivu). Zakaj ne? Zato, ker bi preveč pili ter bi s tem svojo moč slabili in ker bi po nepotrebnem preveč klaje potratili.

Drugačna pa je stvar tedaj, kedar krmimo s slabo izprano, zablacheno, malo redilno in težko prebavno klajo. Vsled tega žival slabo prebava, hira, postane slabotna in boleha. Kaj je storiti? Dobre krme kupiti — da, kje so denarji? Vender je znana razven dokupa klaje še jedna majhna pomoč — majhna sem rekel — namreč sol. Ona prouzroči, da se napravi mnogo prebavnih sokov, torej pospešuje prekuhanje ter izkoriščenje tudi slabše klaje in ohranjuje zdravje. Če pokladamo težko prebavno krmo (deteljo, debelotravnato in kisló seno, žito, sočivje, otrobe itd.), ali odpadke iz žganjarij, korenstvo ter gomolne rastline, takrat moramo dati živini soli. Tudi pri hitri izpremembi hraniva je to zeló potrebno, da se žival nanj lažje navadi. Vender pa naj nikdo ne misli, da dela sol čudeže!

Primeroma največ soli trebajo ovce ter koze in to osobito v zimni dóbi, ko se hranijo v hlevu; pri letni paši pa jim zadostuje manjša porcija. Za njimi sledé prašiči in goveda; konji so najmanjši solarji. Pitalnim govedom damo več soli, nego ostalim in sicer zaradi tega, da veliko pojedó in da se hitreje redé. Svinjam krmimo pogostoma slane kuhinjske odpadke in takrat jim ni treba dajati še posebej soli; sicer pa naj je dobé vsaj za časa debelenja (pitanja). Konjem je dajemo samo tedaj, kedar jih krmimo s slabim senom, z deteljo ali celó s korenstvom. Dalje mi je pripomniti, da potrebujejo samice t. j. krave, kobile, ovce, koze in svinje več soli, nego biki, konji, ovni, kozli in mrjasci; to pa sevéda le tedaj, če so breje, če jih molzemo, ali če dojé mladiče. Slednjič bodi tudi povedano, da je starim in mladim živalim sol bolj potrebna, kot onim v moški dóbi.

Govedu popolnoma zadostuje za dan in glavo 10 gramov soli, a pitancem se lahko nekoliko privrže. Oveci in kozi pa je damo na dan 5, odraslemu prašiču 4 in konju (pa le takrat, ako dobiva slabo klajo) 3 grame. Navadno pa se ne daje živalim vsak dan soli, ampak na teden po jedenkrat ali dvakrat.

Sol pa ni samo za uspešno prebavanje ter za ohranjenju zdravja, temuč se je obnesla tudi proti nekaterim boleznim. Večkrat se pripeti, da živinče slabo žre, ali vender ne opazimo nobenih drugih boleznih znamenj. Tu je sol na mestu, kajti ona uredi pomanjkljivo prebavanje ter povrne zgubljeno zdravje. Tudi pri vnetju sopilnih organov, katero vnetje je združeno s počasno izcejo žlema iz nosú, je sol dobra, ker stanjša in zvodeni žlem, da lažje in hitreje odteče. Za brizgljanje (klistiranje) se pridene žajfnici nekoliko kuhinjske soli (a ne preveč), da se blato prej zmehča. Kedar rabimo sol za zdravilo, takrat je damo govedu in konju do 100, ovci, kozi in svinji pa do 20 gramov. To smemo pa samo dvakrat ponavljati, ker sicer bi se vnela čreva in živinče bi se s soljo lahko tudi zastrupilo. — Kadar živino driska dere, tedaj se ji ne sme dati soli, da se čreva še bolj ne razdražijo in še bolj ne vnmó. Tudi pri zapečenem govedu (dolgotrajna neprebavnost) ni na mestu, ker bi je morali preveč dati in to bi napravilo vnetje črev ter želodca; v ta namen je pripravnejša ter boljša Glauberjeva sol.

Preveč soli je živalim naravnost škodljivo. Živinče, ki zaužije mnogo solnatih snovij, postane jako žejno, pije neprimerno veliko vode, torej tudi mnogo móči (šči). Potem se prikaže: slabo prebavanje, vnetje črev in želodca, krvavo in mehko blato (driska), kolika, slabost v zadnjem delu telesa itd.; žival malo žre, hujša in hira, da včasí celó pogine. Vsa navedena znamenja skupaj imenujemo dolgotrajno zastrupljenje s soljo. Ko se poneha usipati sol, zginejo polagoma gori naznačeni bolešni znaki in žival si sčasoma opomore. Večkrat pa se je tudi že prigodilo, da je živina poginila, ako je dobila odveč soli. (Hitro zastrupljenje s soljo). Ako bi se utegnila pripetiti omenjena (sicer redka) nesreča, vlivajmo živalim vode, mleka, olja, kuhovine lanenega semena ali ajbiša in drugih enakih sluznih (žlemljatih) snovij. Najprej bi se mogle zastrupiti s soljo svinje in goveda, ako se jim krmijo zeló slane kuhinjske pomije.

Iz vsega do sedaj povedanega se učimo, da je sol živalim včasí zeló koristna in potrebna, samo da je ne dobé odveč. Kdor jim je pa preveč sili, tisti izpodkopava njih zdravje.

Našim domačim živalim ugaja vsaka sol, bodisi morska, kuhana, kamnena ali takozvana živinska sol. Gledé dajanja mi je opomniti, da potresamo zdrobljeno sol na klajo (na rezanico in poparjeno krmivo), ali pokropimo hranivo z osoljeno vodo; nekateri tudi napajajo s slano vodo. Po nekod je navada, da devajo v jasli velike, nalašč za to pripravljene kose soli, da jih živina liže. Kedar dajemo sol za zdravilo, tedaj moramo žival prisiliti, da požre čez mero tega domačega leka.

Loterijske srečke.

Brno, dne 21. junija:	90, 33, 17, 81, 1.
Gradec, dne 17. junija:	84, 90, 21, 54, 35.
Praga, dne 28. junija:	71, 44, 41, 57, 61.
Trst, dne 24. junija:	75, 66, 19, 1, 86.
Linc, dne 24. junija:	37, 83, 22, 14, 30.

Tržne cene v Ljubljani

dne 1. julija t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	45	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	7	—	Surovo maslo,	—	82
Ječmen,	6	—	Jajce, jedno	—	02
Oves,	7	60	Mleko, liter	—	10
Ajda,	5	57	Goveje meso, kgr.	—	61
Proso,	4	41	Telečje	—	50
Koruzna,	6	39	Svinjsko	—	61
Krompir,	5	—	Kostrunovo	—	40
Leča,	15	—	Pišanec	—	35
Grah,	14	—	Golob	—	17
Fizol,	10	—	Seno, 100 kilo	—	357
Maslo, kgr.	95	—	Slama,	—	276
Mast,	—	70	Drva, trda, 4 metr.	—	640
Špeh frišen	—	54	" mehka, 4	—	5

Zahvala.

O priliki praznovanja 50letnice sv. Očeta, dalje veselice v spomin tristoletnice zmage pri Sisku naklonili so nam nekateri šolski prijatelji denarne podpore. Tukajšnja tverka Medica Križaj na St. Petru pokazala je svojo radodarnost z obema rokama. Vsem dobrotnikom, posebno zadnjima dvema kličem v imenu šolske mladine: Bog plati stotero!

Vodstvo ljudske šole v Trnju

dne 26. junija 1893.

Štipko Jelenec.

Zaupni mož v vsakej fari. Velevažno, čez četrto stoletja obstoječa, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače denarstveno podjetje (proštveni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznano blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega **zaupega moža** z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191, Graz postlagernd“ več poizvedeti. (18 6)

J. Traun v Ljubljani

mehanični mlin, tovarna ješprenjčka in jeslha, trgovina s špecerijo, žganjem, žitom, pridelki in drvmi

priloga veliko zalogo svojih izdelkov:

pšenično, ajdovo, rženo in koruzno moko, ješprenj, ješprenjček in pšeno, najmočnejši in najokusnejši vinski kis in kisov cvet. Priloga tudi špecerijsko blago, žganje, špirit, suhe in oljnatne barve. Kupuje vse domače pridelke in priloga mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena. Živinorejcem priloga zadnja moka za živino, ker je cenejši in izdatnejši kot druga sredstva. (3-13)

Zunanja naročila se hitro in natančno izvrše.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnatne barve, lak in pókost.

Glavni zastop

Bartholijevega originalnega karbolineja

Masčoba za konjska kopita in usnje. (5-13)

A. Schäffer

rokovičar in obvezarijar

Kongresni trg 7. Ljubljana Kongresni trg 7.

Velika zaloga vseh

kirurgičnih obvez in kilnih pasov.

Velika izbira in zaloga vsakovrstnih rokovic

iz c. kr. pr. dvorne tovarne J. E. Zacharia na Du-

naji; zavratnikov, manšet, angleških in fran-

coskih dišav, modercev itd. (4-13)

J. Kunčič

izdelovatelj soda-vode

v Ljubljani,

v Križevniških ulicah št. 10

filijalka v Lescah, Bled,

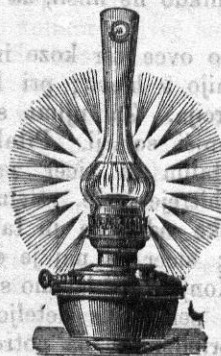
priloga čast. p. n. občinstvu in gospodom gostilničarjem svojo dobro izdelovalnico dobre, zdrave, ukusne soda-vode.

Zunanja naročila izvršujejo se točno. (16-12)

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13

(6-13)

priloga slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini svojo bogato zalogo lestenecv, oljnatih podob, zreal, kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete n. pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavo prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice i prave kroglaste cilindre „Patent Marian“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevzemam tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice šte. 3

priporoča bogato svojo zalogo **štedljivih ognjišč** solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna **staybinska dela.** (7—13)

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja in vse zobne operacije,** — odstranjuje **zobne bolečine z usmrtenjem živca (11—13)**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarkega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Založba tovarne

pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Tu se dobivajo vsake vrste **kmetijski stroji**, kakor tudi **blagajnice, varne pred tatam in ognjem.**
P. n. gospodinjam, šiviljam krojačem in čevljarjem priporočam svoje izvrstne **šivalne stroje** mnogo ceneje, nego drugod za katere tudi **5 let** jamčim (garantiram). (8-13)
Popravila izvršujejo se pri meni točno in po ceni.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta

(12—13)

zaloga
špirta, žganja, špicerijskega blaga in barv.

(13—13)

Najnižje cene.

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

Skrbno izdelovanje

L. Mikusch

tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Adolf Hauptmann

tovarna (9—13)

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v Ljubljani, ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10—12.

„NARODNA TISKARNA“

priporoča po nizkeje ceni

VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Odlikovan v Trstu 1882. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (14—13)

Okraski pri stavbah, nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih, neprežigljiva opeka in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.

Mestna hranilnica v Kranji.

Razglas

Novoustanovljena

„mestna hranilnica v Kranji“

pričela bo svoje delovanje dne 6. julija 1893 ob 10. uri dopoldne v svojih prostorih v I. nadstropji mestne hiše v Kranji in bo potem poslovala vsak četrtek v tednu, če bi bil ta dan praznik, pa prvi delavnik za praznikom od 10. do 12. ure dopoldne za one, ki hočejo osobno opraviti svoje zadeve pri hranilnici. Druge dneve občeovati bo s hranilnico le pismeno.

Uloge se bodo vzprejemale od 1 gld. naprej in obrestovale po 4%.

Posojila na nepremičnine dajala se bodo proti obrestovanju po 5% in proti amortizovanju ali p ovračilu izposojenega kapitala v enakih polletnih odplačilih (annuitetah, tako, da bo n. pr. posojilo 100 gld. odplačano tekom 36 let, ako plačuje dolžnik vsacega pol leta na kapital in obresti po 3 gld.

Upravo mestne hranilnice v Kranji vodi občinski odbor mesta Kranjskega in od istega voljeni upravni odbor, poslovanje pa izvršuje ravnateljstvo.

Vzprejem denarja v blagajničem poslovanju potrjujeta vselej po dva člana ravnateljstva, ki sedaj obstoji iz sledečih gospodov:

Globočnik Viktor,
c. kr. notar v Kranji,
predsednik.

Mežnarec Anton,
dekan v Kranji,
podpredsednik.

Majdič Vinko,
posest ik valičnega mlina in veletržec
v Kranji,

ravnatelja.

Sajovic Ferdinand,
trgovec v Kranji,
pisarnični ravnatelj.

Polak Ferdinand,
trgovec v Kranji,

V Kranji, dne 22. junija 1893.

(24)

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Kranji.

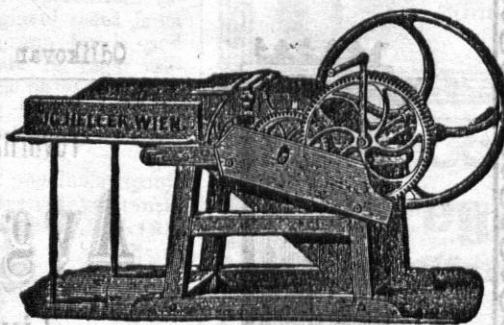
Jurčiča zbrani spisi

XI. zvezek

dobiva se v „Narodni Tiskarni“, pri Ant. Zagorjanu in v vseh knjigarnah.

Cena nevezanemu izvodu 60 kr., vezanemu 1 gld.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mlino za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlino za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in (468-8) poštne prosto. (17-9)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!